בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

# לַחְמִי לְאִשַּׁי

עַל

## פָּרָשַׁת בָּלָק

מֵאֵת רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב
הָאִי"ש אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ הָרַה"צ
**רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶר שְׁלִיטָ"א**

יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב
יַבְנְאֵל

## א

**"וַתִּרְאֵנִי הָאָתוֹן וַתֵּט לְפָנַי זֶה שָׁלֹשׁ רְגָלִים אוּלַי נָטְתָה מִפָּנַי כִּי עַתָּה גַּם אוֹתְכָה הָרַגְתִּי וְאוֹתָהּ הֶחֱיֵיתִי"** (בַּמִּדְבָּר כב, לג), וּפֵרֵשׁ רַשְׁ"י: 'וְעַתָּה מִפְּנֵי שֶׁדִּבְּרָה וְהוֹכִיחָתְךָ וְלֹא יָכֹלְתָּ לַעֲמֹד בְּתוֹכַחְתָּהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם ל): "וַיֹּאמֶר לֹא", הָרַגְתִּיהָ, שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ זוֹ הִיא שֶׁסִּלְקָה אֶת בִּלְעָם בְּתוֹכַחְתָּהּ וְלֹא יָכוֹל לְהָשִׁיב, שָׂחַס הַמָּקוֹם עַל כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת, וְכֵן "וְאֶת הַבְּהֵמָה תַּהֲרֹגוּ" (וַיִּקְרָא כ, טו) וְכוּ'', עַיֵּן שָׁם.

**וְיֵשׁ** לוֹמַר, שֶׁלֹּא בְּחִנָּם רַשְׁ"י הַקָּדוֹשׁ הֵבִיא אֶת הַפְּסוּק "וְאֶת הַבְּהֵמָה תַּהֲרֹגוּ", שֶׁהֲרֵי בִּלְעָם הָרָשָׁע הָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה אִישׁוּת עִם אֲתוֹנוֹ (עַיֵּן סַנְהֶדְרִין קה.), עַל כֵּן הִיא הָיְתָה מְחֻיֶּבֶת מִיתָה מֵהַפְּסוּק הַזֶּה, וַהֲרִיגָה זוֹ מִיתַת סַיִף (עַיֵּן שָׁם נב:), וְלָכֵן הִיא רָאֲתָה אֶת הַמַּלְאָךְ "וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ" (בַּמִּדְבָּר כב, כג), וְאִם כֵּן, גַּם הוּא הָיָה מְחֻיָּב מִיתָה מֵחֲמַת זֶה, וְלָכֵן לְבַסּוֹף הוּא קִבֵּל אֶת שֶׁלּוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם לא, ח): "וְאֶת בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר הָרְגוּ בֶּחָרֶב", **וְדוֹ"ק.**

## ב

**"כִּי מֵרֹאשׁ צֻרִים אֶרְאֶנּוּ וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ הֶן עָם לְבָדָד יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם לֹא יִתְחַשָּׁב"** (בַּמִּדְבָּר כג, ט).

**וְיֵשׁ** לוֹמַר עַל פִּי סְפוּרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל (כּוֹכְבֵי אוֹר סִפּוּרִים נִפְלָאִים סִימָן ו): שֶׁפַּעַם אַחַת הָלְכוּ יְהוּדִי קַבְּצָן עִם גּוֹי גֶּרְמָנִי קַבְּצָן כְּמוֹתוֹ לִנְדֹּד עַל פְּנֵי הָעֲיָרוֹת, בְּדַרְכָּם לִמֵּד הַיְּהוּדִי אֶת הַגֶּרְמָנִי, שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת עַצְמוֹ כִּיהוּדִי, וְלֹא יִקָּשֶׁה עָלָיו הַדָּבָר, כֵּיוָן שֶׁלְּשׁוֹנָם דּוֹמָה, וְהַיְּהוּדִים הֵרֵי רַחֲמָנִים הֵם, וּבְוַדַּאי יְרַחֲמוּ עָלָיו. כֵּיוָן שֶׁהִתְקָרֵב חַג הַפֶּסַח לִמְּדוֹ אֵיךְ שֶׁיִּתְנַהֵג בְּבֵית הַיְּהוּדִי שֶׁיַּזְמִינוֹ לְשֻׁלְחַן הַסֵּדֶר, בְּתַחְלָה עוֹשִׂים קִדּוּשׁ, וְאַחַר כָּךְ רוֹחֲצִים יָדַיִם, אוּלָם שָׁכַח לוֹמַר לוֹ שֶׁאוֹכְלִים גַּם מָרוֹר, וְכֵן הָיָה שֶׁהִזְמִינוֹ יְהוּדִי אֶחָד אֵלָיו לַסֵּדֶר, אוּלָם הָיָה רָעֵב מִכָּל הַיּוֹם, וְצִפָּה שֶׁכְּבָר יַגִּיעוּ לֶאֱכֹל אֶת הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים שֶׁאָמַר לוֹ הַיְּהוּדִי, אוּלָם רָאָה, כִּי נוֹתְנִים חֲתִיכַת כַּרְפַּס בְּמֵי מֶלַח וְשֹׁאֵר הַדְּבָרִים הַנּוֹהֲגִים בַּסֵּדֶר, וְאוֹמְרִים הַהַגָּדָה זְמַן רַב, וְהוּא בְּעֵינַיִם צוֹפִיּוֹת מְצַפֶּה כְּבָר לַאֲכִילָה, וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר הִבְחִין כִּי בּוֹצְעִים כְּבָר אֶת הַמַּצָּה שָׁמַח, כִּי הִנֵּה עוֹד מְעַט קַט יוּכַל לְהַשְׁקִיט אֶת רַעֲבוֹנוֹ, וּפִתְאֹם נוֹתְנִים לוֹ מָרוֹר, וְכַאֲשֶׁר הִכְנִיסוֹ לַפֶּה, נַעֲשָׂה לוֹ מָר, וְנִשְׂרַף לְשׁוֹנוֹ בְּפִיו, וְחָשַׁב שֶׁזּוֹהִי כָּל הַסְּעֻדָּה, וְרַק אֶת זֶה אוֹכְלִים, וּבָרַח תֵּכֶף בְּמְרִירוּת וּבְרָעָב, וְחָשַׁב לְעַצְמוֹ: 'יְהוּדִים אֲרוּרִים, אַחַר כָּל הַחַגִּיגָה נוֹתְנִים לִי לֶאֱכֹל

מָרוֹר?!' וּבָא לְבֵית הַמִּדְרָשׁ וְנִרְדַּם שָׁם, אַחַר כָּךְ בָּא הַיְהוּדִי בְּפָנִים שְׂמֵחוֹת שָׂבֵעַ מֵאֲכִילָה וּשְׁתִיָּה, וּשְׁאָלוֹ: 'אֵיךְ הָיָה לְךָ הַסֵּדֶר?' וְסִפֵּר לוֹ בְּכַעַס מִמַּה שֶׁעָבַר עָלָיו, אָמַר לוֹ הַיְהוּדִי: 'אוֹי גֶּרְמָנִי שׁוֹטֶה, אִם הָיִיתָ מְחַכֶּה רַק עוֹד מְעַט, הָיִיתָ אוֹכֵל כָּל טוּב כָּמוֹנִי'.

**כִּי** עִקַּר הַהֶבְדֵּל בֵּין גּוֹי לִיהוּדִי הוּא שֶׁגּוֹי אֵין לוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן אֵינוֹ יָכוֹל לִסְבֹּל אֲפִלּוּ מְעַט דִּמְעַט שֶׁל מְרִירוּת, וְתֵכֶף וּמִיָּד בּוֹרֵחַ, וּכְמוֹ שֶׁשְּׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ בְּקֵשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא (מְלָכִים–א ח, מג): "וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי", וּפֵרֵשׁ רַשִׁ"י: שֶׁאִם לֹא תַּעֲשֶׂה אֶת מְבֻקָּשׁוֹ, אַזַי הוּא יִבְרַח, כִּי אֵין לוֹ אֱמוּנָה, עַיֵּן שָׁם, וּכְמוֹ שֶׁחָכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (עֲבוֹדָה זָרָה ג.): שֶׁלְּעָתִיד לָבֹא, כְּשֶׁהַגּוֹיִם יְבַקְּשׁוּ מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁיִּתֵּן לָהֶם אֶת הָאֶפְשָׁרוּת לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, יֹאמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: 'מִצְוָה קַלָּה יֵשׁ לִי וְסָכָּה שְׁמָהּ, לְכוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָהּ', מִיָּד כֹּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם יֵלֵךְ וְיַעֲשֶׂה סֻכָּה בְּרֹאשׁ גַּגּוֹ, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יוֹצִיא חַמָּה מִנַּרְתִּיקָהּ, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם יִבְעַט בְּסֻכָּתוֹ וְיֵצֵא, עַיֵּן שָׁם, אֲבָל יְהוּדִי יֵשׁ לוֹ אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן הוּא מְקַבֵּל בְּאַהֲבָה אֶת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְזוֹכֶה אַחַר כָּךְ לִדְבָרִים יָפִים, לְכָל טוּב הַצָּפוּן לוֹ.

**וְזֶהוּ** סֵדֶר הַחַיִּים בְּדַרְכּוֹ כְּלָל, שֶׁבִּתְחִלָּה עוֹבֵר עַל הָאָדָם מַה שֶּׁעוֹבֵר, מְרִירוּת וּמְרִירוּת דִּמְרִירוּת, וּבְפָרָט בְּהִתְקָרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שֶׁהוּא רַבֵּנוּ זַ"ל וַאֲנָשָׁיו הָאֲמִתִּיִּים, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (אִיּוֹב ח, ז): "וְהָיָה רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה מְאֹד", שֶׁבִּתְחִלָּה צְרִיכִים לִסְבֹּל מַה שֶּׁצְּרִיכִים לִסְבֹּל, אֲבָל מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְחַזֵּק שֶׁקּוֹרִין "דָּער הַאלְטִין זִיךְ", אַזַי הוּא זוֹכֶה אַחַר כָּךְ לִדְבָרִים יָפִים מְאֹד.

**וְזֶהוּ** הָרֶמֶז "**כִּי מֵרֹאשׁ צָרִים אֶרְאֶנּוּ**", וְהַמִּלָּה "**צָרִים**" הִיא אוֹתִיּוֹת **מֵיצַר**, הַיְנוּ שֶׁבִּתְחִלָּה וּמֵרֹאשׁ מַרְאִים לָאָדָם בְּחִינַת מֵיצַר וְיִסּוּרִים, וְנִדְמֶה לוֹ שֶׁמַּרְחִיקִים אוֹתוֹ, וְגַם "**וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ**", וְהַמִּלָּה "**וּמִגְּבָעוֹת**" עִם הַכּוֹלֵל עוֹלֶה בְּגִימַטְרִיָּא כְּמִנְיַן **מִבְּעָיוֹת**, הַיְנוּ שֶׁהוּא רוֹאֶה עַצְמוֹ מְסֻבָּב וּמְסֻבָּךְ בְּהָרִים וּגְבָעוֹת, וְיֵשׁ לוֹ כָּל מִינֵי מְנִיעוֹת וְעִכּוּבִים, בְּעָיוֹת וְיִסּוּרִים.

**אֲבָל** יִשְׂרָאֵל עַם קָדוֹשׁ יוֹדְעִים אֶת כָּל זֶה, וְאֵינָם מְאַבְּדִים אֶת עַצְמָם כְּלָל וּכְלָל, אֶלָּא עוֹבְרִים עַל הַכֹּל עִם הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁעַל שֵׁם זֶה הֵם נִקְרָאִים "עִבְרִיִּים", שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל הַחָכְמוֹת וְכוּ' עִם הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה (עַיֵּן לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן חֵלֶק א סִימָן סד), וְיוֹדְעִים שֶׁכָּל עִקַּר הַהִתְרַחֲקוּת הוּא רַק כְּלוֹ הִתְקָרְבוּת (עַיֵּן לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן חֵלֶק א סִימָן רסא), וְלָכֵן הֵם תָּמִיד חוֹזְרִים רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הַגּוֹיִם, שֶׁהֵם רְחוֹקִים מְאֹד מֵהָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, הֵם תֵּכֶף וּמִיָּד בּוֹרְחִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

**וְלָכֵן** עַל יְדֵי הַיְדִיעָה הַזּוֹ, שֶׁמֵּרֹאשׁ רוֹאִים רַק בְּחִינַת מֵיצַר וְיִסּוּרִים, דַּיְקָא עַל יְדֵי זֶה סוֹף כָּל סוֹף "**הֵן עָם לְבָדָד יִשְׁכֹּן**", שֶׁהֵם יִשָּׁאֲרוּ לְבַד דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי "**וּבַגּוֹיִם לֹא יִתְחַשָּׁב**", שֶׁהַגּוֹיִם לֹא יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֶשְׁבּוֹן הַזֶּה, הַיְנוּ לְהַאֲמִין שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁמָּרוֹר לָהֶם עַכְשָׁו, אֲבָל אַחַר כָּךְ יִהְיֶה טוֹב, כִּי אֵין לָהֶם

אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְלָכֵן בֶּאֱמֶת לֹא יִשָּׁאֵר מֵהֶם כְּלוּם, **וְהָבֵן**.

## ג

"**וְעַתָּה הִנְנִי הוֹלֵךְ לְעַמִּי לְכָה אִיעָצְךָ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים**" (בְּמִדְבַּר כד, יד), וּמֵהָרִאשֵׁי תֵּבוֹת שֶׁל "**וְעַתָּה הִנְנִי הוֹלֵךְ לְעַמִּי לְכָה אִיעָצְךָ**" יוֹצֵא הַצֵּרוּף שֶׁל **אֱלוּל**, וּבְאֶמְצַע יֵשׁ אֶת הַתֵּבוֹת "הִנְנִי הוֹלֵךְ".

**וְיֵשׁ** לוֹמַר עַל פִּי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן חֵלֶק א סִימָנִים ו, קמא וְחֵלֶק ב סִימָן פז): שֶׁעִנְיַן כַּוָּנַת אֱלוּל הוּא תִּקּוּן הַבְּרִית קֹדֶשׁ, הַיְנוּ שֶׁעַל יְדֵי קְדֻשַּׁת חֹדֶשׁ אֱלוּל יְכוֹלִים לָשׁוּב עַל פֶּגֶם חֵטְא זֶה וּלְתַקֵּן הַכֹּל, וְלִזְכּוֹת לִתְשׁוּבָה בֶּאֱמֶת, עַיֵּן שָׁם הֵיטֵב.

**וְהִנֵּה** בִּלְעָם הָרָשָׁע הָיָה אֲבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה, שֶׁהֲרֵי הוּא הָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה אִישׁוּת עִם אֲתוֹנוֹ, רַחֲמָנָא לִצְלָן (עַיֵּן סַנְהֶדְרִין קה.), וְהוּא גַּם הֶחֱטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל עִם בְּנוֹת מִדְיָן, שֶׁהֲרֵי כָּל זֶה הָיָה בַּעֲצָתוֹ, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר: 'אֱלֹהֵיהֶם שֶׁל אֵלּוּ שׂוֹנֵא זִמָּה הוּא וְכוּ'' (עַיֵּן שָׁם קו.), וְעִקַּר מִלְחַמְתּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל הָיָה לְבַטֵּל אֶת קְלִפַּת בִּלְעָם, שֶׁהִיא פֶּגֶם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִיצְלָן (עַיֵּן חַיֵּי מוֹהַרַ"ן אוֹת גְּדֻלַּת נוֹרָאוֹת הַשָּׂגָתוֹ סִימָן רמד).

**וְזֶהוּ** הָרֶמֶז בְּדִבְרֵי בִּלְעָם הָרָשָׁע "**וְעַתָּה הִנְנִי הוֹלֵךְ לְעַמִּי לְכָה אִיעָצְךָ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים**", הַיְנוּ שֶׁבִּדְבָרָיו מְרָמֵז הַתִּקּוּן לִקְלִפָּתוֹ, כִּי הַמִּלָּה "וְעַתָּה" מְרַמֶּזֶת עַל עִנְיַן הַתְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שֶׁחָכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה כא סִימָן ו): אֵין וְעַתָּה אֶלָּא לְשׁוֹן תְּשׁוּבָה, עַיֵּן שָׁם, שֶׁעַל יְדֵי תְּשׁוּבָה הוּא הוֹלֵךְ וּמִתְבַּטֵּל מִן הָעוֹלָם. וְכֵן הַמִּלִּים "**הִנְנִי הוֹלֵךְ**" עוֹלוֹת בְּגִימַטְרִיָּא כְּמִנְיַן **הַוָּיָ"ה נַחְמָן** עִם שְׁנֵי הַכּוֹלְלִים, הַיְנוּ שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל מְבַטֵּל אֶת טֻמְאָתוֹ וּמְגָרְשׁוֹ מִן הָעוֹלָם. וְכֵן מֵהָרִאשֵׁי תֵּבוֹת שֶׁל "וְעַתָּה **לְעַמִּי לְכָה אִיעָצְךָ**" יוֹצֵא הַצֵּרוּף שֶׁל **אֱלוּל** כַּנַּ"ל, וְכֵן מֵהָרִאשֵׁי תֵּבוֹת שֶׁל "**אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה**" יוֹצֵא הַצֵּרוּף שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ **אהי"ה**, שֶׁהוּא הַשֵּׁם שֶׁל הַתְּשׁוּבָה, אֲנָא זְמִין לְמֶהֱוֵי, שֶׁהוּא מֵאִיר בְּיוֹתֵר בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל (כַּמְבֹאָר הֵיטֵב בְּתוֹרָה ו הַנַּ"ל), וְכֵן הַמִּלָּה "**לְעַמְּךָ**" עִם הַכּוֹלֵל עוֹלָה בְּגִימַטְרִיָּא כְּמִנְיַן הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ **קס"א**, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קלט, ח): "אִם אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה", שֶׁהוּא מְכַוָּנוֹת אֱלוּל (כַּמְבֹאָר בַּתּוֹרָה הַנַּ"ל), וְכֵן הַמִּלִּים "בְּאַחֲרִית הַיָּמִים" סוֹבְבוֹת וְהוֹלְכוֹת עַל חֹדֶשׁ אֱלוּל, שֶׁהוּא בְּאַחֲרִית הַשָּׁנָה, וְהַכַּוָּנָה בְּכָל זֶה, שֶׁעַל יְדֵי חֹדֶשׁ אֱלוּל, שֶׁהוּא חֹדֶשׁ הַתְּשׁוּבָה, יְכוֹלִים לְבַטֵּל אֶת טֻמְאָתוֹ מִן הָעוֹלָם.

**וְהִנֵּה** חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (סוֹטָה יא.): שֶׁהָיוּ שִׁלְשָׁה יוֹעֲצִים בְּאוֹתָהּ עֵצָה שֶׁיָּעַץ פַּרְעֹה עַל יִשְׂרָאֵל "הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ" (שְׁמוֹת א, י), וְאֵלּוּ הֵם: בִּלְעָם, אִיּוֹב וְיִתְרוֹ. בִּלְעָם יָעַץ לְהָרוֹג אֶת יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל, אִיּוֹב שָׁתַק וְלֹא מָחָה, וְיִתְרוֹ בָּרַח, עַיֵּן שָׁם.

**וְזֶהוּ** הַטַּעַם שֶׁבִּלְעָם הִשְׁתַּמֵּשׁ בִּלְשׁוֹן "**אִיעָצְךָ**", כִּי הוּא הָיָה מִיּוֹעֲצֵי פַּרְעֹה, וּכְמוֹ שֶׁהִמְשִׁיךְ עֵצָה רָעָה לְפַרְעֹה, כָּךְ הִמְשִׁיךְ עֵצָה רָעָה לְבָלָק, שֶׁיַּחְטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל עִם בְּנוֹת מִדְיָן, וְלָכֵן לְבַסּוֹף הוּא נִטְרָד וְנֶאֱבַד מִן

הָעוֹלָם, שֶׁנֶּהֱרַג בְּחֶרֶב עַל יְדֵי פִּנְחָס.

**וְזֶה** הַטַּעַם שֶׁגַּם יִתְרוֹ הִשְׁתַּמֵּשׁ בִּלְשׁוֹן **"אִיעָצְךָ"**, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יח, יט): "אִיעָצְךָ וְיִהְיֶ אֱלֹהִים עִמָּךְ", כִּי גַּם הוּא הָיָה מִיּוֹעֲצֵי פַּרְעֹה, אֶלָּא שֶׁבָּרַח, כִּי לֹא רָצָה לִהְיוֹת שָׁתָף לָעֵצָה הָרָעָה הַנַ"ל, וְלָכֵן זָכָה שֶׁמִּבְּנֵי בָּנָיו יָשְׁבוּ בַּסַּנְהֶדְרִין שֶׁבִּלְשְׁכַּת הַגָּזִית, וְגַם זָכָה לָתֵת עֵצָה טוֹבָה לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שֶׁיְּמַנֶּה דַּיָּנִים כְּשֵׁרִים, שֶׁהֵם הַצַּדִּיקִים, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף הֵם יְבַטְּלוּ אֶת טָמְאַת בִּלְעָם מִן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים (בִּרְכַּת "הָשִׁיבָה"): 'וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה', שֶׁהֵם הַסָּמ"ךְ מֵ"ם וְנוּקְבֵיהּ כַּיָּדוּעַ (עֵין פְּרוּשׁ "עֵת רָצוֹן").

**וְזֶה** הַטַּעַם שֶׁגַּם סֵפֶר אִיּוֹב מַתְחִיל בִּלְשׁוֹן **עֵצָה**, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אִיּוֹב א, א): "אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ", וְהַמִּלָּה "**עוּץ**" עוֹלָה בְּגִימַטְרִיָּא כְּמִנְיַן **עֵצָה** עִם הַכּוֹלֵל, כִּי גַּם הוּא הָיָה מִיּוֹעֲצֵי פַּרְעֹה, אֶלָּא שֶׁשָּׁתַק וְלֹא מָחָה עַל הָעֵצָה הָרָעָה הַנַ"ל, וְלָכֵן קִבֵּל יִסּוּרִים, כְּדֵי שֶׁיְּקַבְּלֵם בִּשְׁתִיקָה וּבְאַהֲבָה, וּבָזֶה יְתַקֵּן אֶת הַשְׁתִיקָה הַנַ"ל.

**נִמְצָא**, שֶׁאֵצֶל שְׁלָשְׁתָּם נֶאֱמְרָה לְשׁוֹן עֵצָה, וְלָכֵן מֵהָרִאשֵׁי תֵּבוֹת שֶׁל יִתְרוֹ **בִּלְעָם אִיּוֹב** יוֹצֵא הַצֵּרוּף שֶׁל **יָבָא**, שֶׁהוּא בְּחִינַת כָּל אֲשֶׁר יָבֹא בַּעֲצַת הַזּוֹקְנִים (עֵין עֶזְרָא י, ח), **וְדוֹ"ק**.

בְּכָל עִנְיְנֵי הַגְּלִיּוֹן נָא לִפְנוֹת לְמַיֶּיל
m.l.mohorosh@gmail.com